

Съфинансирано от
Европейския съюз

**ФОНД НА
ФОНДОВЕТЕ**

ФОНД МЕНИДЖЪР НА
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
В БЪЛГАРИЯ

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

Индикативна техническа спецификация

за

провеждане на пазарни консултации във връзка с финансов инструмент „Фонд за стартиращи предприятия на студенти и докторанти“, финансиран със средства по Програма „Образование“ 2021-2027, съ-финансирана от Европейския социален фонд
плюс

Ограничение на отговорността

Настоящият документ (Документът) е изготвен единствено с информационна цел. Той представя накратко най-основните индикативни характеристики на *Финансов инструмент* Фонд „Фонд за стартиращи предприятия на студенти и докторанти“ (Финансов инструмент, ФИ), финансиран по Програма „Образование“ 2021-2027 (ПО, Програмата), съ-финансирана от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и може да бъде обект на съществени промени и допълнения. Документът е изготвен с оглед на провеждането на пазарни консултации за *Финансовия инструмент*. Окончателното съдържание на настоящия документ подлежи на преразглеждане и одобрение от „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) и съответния управляващ орган.

Нищо в настоящия Документ не следва да се приема като оферта или препоръка към което и да е лице за вземане или не на каквито и да е решения (включително свързани с инвестиции), както и за предприемане или не на каквито и да е действия.

Въведение

Настоящият документ включва примерни условия за ФИ и очертава най-основните примерни параметри, които да послужат за основа на обсъждане с участниците на пазара по време на пазарните консултации.

Обосновка на Финансовия инструмент

Финансовият инструмент ще се изпълнява по Програма „Образование“ 2021-2027. Програмата е структурирана в три приоритета, които допринасят за подобряване на образователната интеграция, модернизацията и качеството на образованието, както и осъществяването на ефективни връзки с пазара на труда.

Настоящият финансов инструмент се финансира от Приоритет 3 „*Връзка на образованието с пазара на труда*“, Специфична цел (СЦ) по чл. 4, пар. 1, буква д): „*Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и самостоятелното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждане на дуални системи на обучение и чиракуване*“ на Програмата.

Целевата политика за подобряване на достъпа до финансиране като основен фактор за изграждането и развитието на предприемаческа екосистема на академично ниво по тази СЦ се основава на липсата на качествена връзка между образование-наука-бизнес, както и подпомагане и стимулиране на предприемаческата дейност на студентите и преподавателите чрез подходящи академични, организационни и финансови мерки. Изпълнението на дялов и квази-дялов финансов инструмент ще допринесе допълнително за стимулиране на предприемаческата активност за създаване на предприятия от студенти и докторанти, включително и с участието на преподаватели, което от своя страна е предпоставка повишаване на иновационните дейности във висшите училища в условията на дигиталната икономика, както и за значително подобряване на възможностите за реализация.

Въз основа на горното, по Специфична цел 3 на ПО е предвиден финансов инструмент за дялови и/или квази-дялови инвестиции за подкрепа за стартиране на собствен бизнес или друг вид предприемаческа дейност от страна на студенти и докторанти, с участие на преподаватели във висшите училища.

Роля на ФМФИБ

За да разреши проблема с установеното неефективно функциониране на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации, УО на ПО определи ФМФИБ за мениджър на Холдингов фонд, по силата на споразумение за финансиране, подписано между двете страни. В съответствие със споразумението,

ФМФИБ управлява средства на ПО, които да бъдат инвестирани под формата на финансови инструменти по Програмата. В тази връзка, отговорностите на ФМФИБ включват:

- Определяне, оценка и подбор на Финансови посредници за прилагането на Финансовия инструмент, което се изразява в:
 - Анализ и подготовка на техническа спецификация на финансовия инструмент;
 - Провеждане на консултации с участниците на пазара и оценка на пазарната среда;
 - Подготовка и провеждане на процедура за избор на Фонд мениджър;
- Водене на преговори, сключване и, при необходимост, изменения в договореностите с Фонд мениджъра;
- Управление и мониторинг; и
- Управление на риска, оперативно и финансово отчитане.

Процедурата за избор, посредством която ФМФИБ ще определи Фонд мениджъра и текущото изпълнение, се провежда по открит, прозрачен, пропорционален и недискриминационен начин в съответствие с приложимото право и разпоредби и при спазване на изискванията на Закона за обществените поръчки.

Индикативни условия на Финансовия инструмент

Цели на Финансовия инструмент	Целта на ФИ е да стимулира създаването на стартиращи предприятия от студенти и/или докторанти за стартиране на бизнес или друг вид предприемачески инициативи, чрез дялови и квази-дялови инвестиции. Чрез реализирането на финансовия инструмент, също така се поставя фокус върху развитието на предприемаческите умения на целевата група чрез участие в предприемаческия процес, а именно чрез – learning by doing.
Индикативен ангажиран ресурс на ФМФИБ	Максималният ангажиран ресурс на ФМФИБ в рамките на Финансовия инструмент ще възлиза на общо приблизително 12,52 млн. евро, включително такса за управление за Фонд мениджъра.
Правна структура и дизайн на ФИ	<p>Фондът ще бъде учреден в съответствие с инвестиционната стратегия, предложена от избрания изпълнител в рамките на обществената поръчка, както и приложимото законодателство.</p> <p>След обсъждане с участниците на пазара и анализ на актуалната пазарна среда по време на пазарните консултации, могат да бъдат учредени алтернативен инвестиционен фонд от затворен тип по смисъла на Директива 2011/61/ЕС и съответното национално законодателство, което я въвежда в зависимост от избраната от Фонд мениджъра юрисдикция.</p> <p>Структурата ще бъде съобразена с преобладаващата пазарна практика и професионални стандарти, като ще се състои най-малко от Съдружник с неограничена отговорност (Фонд мениджър), както и съдружник с ограничена отговорност (ФМФИБ).</p>
Допустими инструменти	Дялови и/или квази-дялови инструменти.
Размер на индивидуалните инвестиции (Tickets)	<ul style="list-style-type: none">▪ Среден размер на инвестициите – 50 хил. евро публичен ресурс; Минималният размер на индивидуалните инвестиции ще бъде определен в Документацията за избор на финансов посредник по финансовия инструмент, като ще бъдат взети предвид състоянието на пазара и идентифицираните нужди на предприемаческата среда, както и обратната връзка от проведените пазарни консултации. <u>Максималният размер е 150 хил. евро публичен ресурс.</u>
Териториално разпределение на средствата	<p>Средствата за финансовия инструмент, ще бъдат разпределени както следва:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Региони в преход*: ~ 4,4 млн. евро;▪ По-слабо развити региони**:*: ~ 8,1 млн. евро. <p>Предоставеното финансиране ще бъде отнесено към съответния регион на базата на местоположение на подпомогнатите дейности или инвестиции. По-детайлни изисквания ще бъдат определени след провеждане на пазарните консултации.</p> <p>*Югозападен регион</p>

	**Всички останали (Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен, Южен централен).
Валута на фонда	Капиталът на Фонда може да бъде в евро или в лева.
Срок на Фонда	10+1+1 години
Инвестиционен период	От датата на Първо затваряне на Фонда до по-ранната от двете дати: <ul style="list-style-type: none">▪ 31 декември 2029 г.;▪ Изтичане на 5 години от началото на инвестиционния период на Фонда.
Режими на държавна помощ	Подкрепата чрез финансовия инструмент трябва да бъде съобразена с приложимите правила за държавни помощи. В тази връзка към момента са идентифицирани следните възможности: <ul style="list-style-type: none">▪ Регламент de minimis¹, т.е. при инвестиции, вкл. последващи, заедно с другите получени минимални помощи, не повече от 300,000 евро за период от три години преди датата на предоставянето ѝ;▪ Общ режим за групово освобождаване (ОРГО²), при който финансовите инструменти следва да отговарят на изискванията на чл. 21 („Помощи за рисково финансиране“) или чл. 22 („Помощи за стартиращи предприятия“).
Ангажимент на Фонд мениджъра	Фонд мениджърът следва да поеме финансов ангажимент в размер на не по-малко от 1 %.
Допустими инвестиции	Допустими инвестиции са следните: <ul style="list-style-type: none">▪ Инвестиции в стартиращи предприятия на студенти и докторанти, включително и с участието на преподаватели от висшите училища;▪ Инвестиции, които не са физически завършени или изцяло осъществени към датата на решението за инвестиция;▪ Инвестиции, при които общият размер на инвестицията не надвишава 150 хиляди евро;▪ Инвестиции за заместващ капитал, до 25% или по-висок процент, определен от КС, но не повече от 50%, от всеки инвестиционен кръг в допустимите предприятия само от частния ресурс, като същият ще бъде определен във финалната Техническа спецификация;▪ Инвестиции отговарящи на правилата и ограниченията на ОРГО, в случай че се прилага режим на ДП по ОРГО.
Целеви крайни получатели	Стартиращи предприятия ³ на студенти или докторанти (притежаващи поне 50 % от капитала на предприятието и пряко ангажирани с неговото управление).

¹ Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

² Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОJ L 187, 26.6.2014, р. 1)

³ Стартиращо предприятие е предприятие, регистрирано преди не повече от 5 г. от датата на кандидатстване. Предприятията следва да имат място на стопанска дейност на изпълнение на инвестицията на територията на Република България, към момента на изплащане на помощта.

Останалите до 50% от капитала на предприятието може да бъде на преподаватели и/или други лица, различни от студенти и докторанти.

Самонаетите лица (студенти и докторанти) са допустими КП.

Предприятията може да са собственост на български или чуждестранни студенти и/или докторанти във всички форми на обучение (редовна, задочна, дистанционна).

**Диверсификация
на портфейла**

Изискване относно избягване на висока концентрация на портфейла е възможно да бъде дефинирано след провеждане на пазарни консултации.

Фонд мениджърът следва да осигури подходяща политика на диверсификация на риска, целяща постигане на икономическа жизнеспособност и ефективен мащаб по отношения на размера и териториалния обхват на съответния портфейл от инвестиции.

**Последващи
инвестиции след
Инвестиционния
период**

Не се предвижда предоставяне на възможност за последващи инвестиции от Фонда след инвестиционния период, освен с решение на Общото събрание на акционерите във Фонда.

**Такса за
управление**

Таксата за управление се базира изцяло на постигнатите резултати и за целия живот на Фонда ще се оформи като процент от инвестираните средства в крайни получатели. Максимално допустимият размер такса за управление се определя в споразумението за финансиране и отразява резултата от проведената тръжна процедура.

Структурата на Таксата за управление цели да стимулира инвестициите в предприятия от по-слабо развити региони, както и постигането на индикаторите за изпълнение на финансовия инструмент.

Такса за управление след Инвестиционния период може да бъде платена само при наличие на върнати средства във връзка с осъществени изходи от инвестиции (които не са били реинвестирани).

В резултат от проведените пазарни консултации ФМФИБ ще прецени относно размер на таван на максималния размер на допустимата такса за управление (съгласно разпоредбите на чл. 68, пар. 4 от Регламента за общо приложимите разпоредби.

**Каскада за
разпределение на
приходите**

Стандартна каскада за разпределение, при която след възстановяване на 100% от средствата на инвеститорите, се преминава към плащане на минималната норма на възвръщаемост (hurdle rate) и отсрочено възнаграждение (carried interest), ако е приложимо.

Обследва се и възможността за разпределянето на приходите за всяка инвестиция (deal-by-deal), при която разпределението на отсрочено

	възнаграждение се извършва на ниво отделна инвестиция (т.е. Фонд мениджърът ще получи отсрочено възнаграждение от 20% от реализираната печалба за всеки положителен изход, независимо дали инвеститорите вече са получили всички инвестирани до момента средства във Фонда).
Минимална норма на възвращаемост (hurdle rate)	Положителен размер до 7% годишно, на база предложението на Фонд мениджъра в зависимост от насочеността на фонда по отношение на етапа на развитие на подкрепените компании.
Заместващ капитал	Заместващ капитал, в размер на не повече от 25% (двадесет и пет на сто) от средствата, предоставени на Крайния получател във връзка с конкретен етап (кръг) на финансиране (round of financing), но не повече от размера на частното финансиране в него. При съгласие от страна на Консултативния съвет, заместващият капитал може да бъде увеличен, но не следва да надхвърля 50%.
Техническа подкрепа	Не се предвижда заделяне на средства за техническа подкрепа в полза на крайните получатели.
Корпоративно управление на Фонда/ Фондовете	Структурата на корпоративното управление на Фонда/Фондовете ще включва минимум: <ul style="list-style-type: none">▪ Стандартни органи на управление в зависимост от правната форма;▪ Инвестиционен Комитет;▪ Консултативен Съвет.
Клаузи за защита на инвеститорите	Стандартни клаузи за защита на инвеститорите съгласно Насоките на Invest Europe.
Области на инвестиране и показатели	Допустим е генералистичен подход към инвестиционна стратегия от гледна точка на сектори на инвестиране. Ключовите показатели за изпълнение по отношение на броя подкрепени Крайни получатели, както следва: <ul style="list-style-type: none">▪ Брой подкрепени стартиращи предприятия в регион на преход: 53 броя;▪ Брой подкрепени стартиращи предприятия в по-слабо развити региони: 118 броя
Отчетност	Изискванията по отношение на отчетността ще бъдат съобразени с Насоките на Invest Europe, със спецификите на Финансовия инструмент и приложимите регламенти на ЕС, включително правилата за държавните помощи, което ще бъде изрично посочено в Оперативното споразумение. Отчетността ще бъде извършвана на тримесечна и на годишна база по предварително зададени форми. Всички финансови отчети на Фонда ще бъдат изготвяни в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.
Одит	Фонд мениджърът следва да осигури, че Фонда съхранява всички подкрепящи документи, необходими за осигуряването на адекватна одитна следа.

Дружеството ще предоставя достъп до своите помещения и до своята документация, свързана с Фонда и ще подлежи на редовен мониторинг, контрол и одит от: ФМФИБ, Европейската сметна палата, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, ОСЕС, УО на ПО, както и други органи със съответните правомощия до нивото на предприятията, в които Фондът инвестира.

В зависимост от прилагания режим на държавни помощи, Фонд мениджърът съхранява документи, необходими, за да се установи спазването на всички условия, предвидени в съответния европейски регламент.

Публичност и прозрачност

Фонд мениджърът следва да осигури спазването от страна на Фонда и Крайните получатели, на приложимото право на ЕС и националното законодателство по отношение на публичността, информацията и комуникацията, насочени към обществеността, включително съгласно предвиденото в Приложение IX към Регламент (ЕС) 2021/1060, както и отговорностите свързани с прозрачност на изпълнението и комуникацията съгласно член 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Конфликти на интереси

Фондът ще встъпва във всички трансакции въз основа на принципа на сделката между несвързани лица.

За Инвестиционния период Фонд мениджърът и Ключовите лица, респективно Членовете на инвестиционния екип, нямат право да управляват или да работят в друг инвестиционен фонд със сходна инвестиционна стратегия и инвестиращ в сходни инструменти, който се намира в период на инвестиране, включително в който е инвестиран директно или индиректно ресурс, предоставен от ФМФИБ или от УО на ПО и този Фонд се намира в период на инвестиране.

Фонд мениджърът представя на Консултативния комитет всички случаи, които биха могли да създадат възможност за възникване на действителни или потенциални конфликти на интереси. Консултативния комитет указва на Фонд мениджъра подхода за тяхното разрешаване.
